

A potentially new meaning for सत्य in the Ṛg Veda

Manjunath Bhatt, Nicolas Reimen
Karnataka Samskrit University

Introduction

This inquiry into the meaning of सत्य in the Ṛg Veda takes place within the larger framework of a research programme undertaken by one of the two authors as a post-graduate student at Karnataka Samskrit University¹. This research effort is based in part on the philosophy of Ludwig Wittgenstein and in particular his insight into the meaning of language understood as its use:

For a large class of cases of the employment of the word ‘meaning’—though not for all—this word can be explained in this way: the meaning of a word is its use in the language²

This insight leads us to ask the following question: within the specific context of philosophical discourse, is the use of certain key words which form the core of nearly all philosophical system’s vocabularies, namely “truth”, “to be” and “to know”, correlated to the doctrinal choice of the said systems ? In other word, does the specific uses of these key words in the language that a particular philosopher speaks influence the positions taken by this philosopher ? Or, conversely, do the doctrinal positions taken by influential philosophical schools influence the usage of the keywords mentioned above in the language in which these schools couch their doctrine ?

This larger programme of philosophical research does not concern itself only with Indian Philosophy. Indeed, the usage of “truth”, “to be” and “to know” in philosophical Greek, Latin and subsequent European languages forms an important part of it. However, the language used in Indian Philosophy, Samskrit, offers a unique opportunity to explore the variations in usage of the vocabulary in consideration within an exceptionally large spread of contextual situations. Namely:

- The language of the Vedic Samhitas and in particular the Ṛg Veda Samhita.
- The language of the Brāhmaṇas.
- The language of the Āraṇyakas and the Upaniṣads
- The language of the Itihasas
- The Language of the Sutras and the classical Bhāṣyas (Shankara, Ramanuja, Madhva, etc.)

Each of these domains of Samskrit usage includes both passages of philosophical discourse alongside long stretches of ordinary or poetic language³ which gives us the opportunity to determine how the words in our set are used in this particular domain when philosophical inquiry is not the primary

1 We wish to thank the teaching staff of Karnataka Samskrit University, and in particular Veerananayanan K. Pandurangi Acharya, for their support in connection with this research.

2 Ludwig Wittgenstein (*Philosophical Investigations* §43)

focus. We thus have a way to try and separate the “ordinary” and “philosophical” use of our set of words in all the above five domains of Samskrit use with a view to determining how they might potentially influence each other.

The first of the domains mentioned above is that of Vedic Samhitās and it is naturally where we begin our inquiry. In the context of the Ṛg Veda, two words carry the general meaning of “truth”: सत्य and ऋत. Since the former is more often correlated with the idea of “truth” in the other domains of use under consideration, we have given it priority in our inquiry.

In many other families of Indo-European languages, the idea of “truth” is often connected, both in etymology and in usage, with the idea of “trust”. For example, in Germanic languages (which include English), both words have the same etymological origin, the Proto-Indo-European root **deru-* which means “firm, solid”, in the general sense, or more specifically “wood, tree”. Both the English word “tree” and the Sanskrit “दारु ” (wood) have the same origin. In modern English, the meanings of “truth” and “trust” are sharply distinguished. However, by going slightly back in time we may encounter cases in which the distinction is much less marked or altogether absent. For example, when Elvis Presley sang “love me tender, love me *true*”, his use of the word “true” did not imply that some statement was true or false. Indeed, in that context, truth *meant* trust. “Love me true” means “Love me faithfully” i.e. “Love me in a trustworthy manner”. Such usages of the word “true” are also very common if we consider, for example, Shakespearean English. Another group of Indo-European languages where the semantic connection between “trust” and “truth” is in evidence is Latin on the one hand and the Slavic languages on the other. In Latin, the word “*verus*” has a meaning which is close to the modern English “true”. However, in Slavic languages, derivatives of the old-Slavic “*vera*” (including “*вѣрѣ*” in modern Russian) have meanings related to the idea of trust or even religious faith.

These general considerations lead us to expect that a similar connection between the ideas of trust and truth might be found in relation to सत्य and its derivatives in Ṛg Vedic usage. However, this turned out not to be the case and, instead, it seems that the usage of this word in such a context evokes quite a different set of semantic associations. This finding is what led us to publish our results about this topic in order to elicit feedback from the Ṛg Vedic scholarly community. Neither of us is a specialist in Vedic Sanskrit and our general outlook is more philosophical than philological. Our aim in communicating these findings is to solicit the opinion of Vedic Sanskrit specialists.

3 This is of course not strictly true of the Sūtras and the Bhāṣyas. However, we feel that for these texts, a correlation with classical Samskrit Drama, for example, meets the requirements that we have set out above.

Methodology

In order to try and determine the meaning of सत्य with the least possible amount of bias, we started by isolating the 200-odd occurrences of the word in the R̥g Vedic text and proposing for each a translation of the phrase surrounding the word सत्य without actually translating it. We thus end up with a list of phrases like “Agni the satyaḥ” or “may your anger be satya” corresponding with all the occurrence. This list is given in Appendix I. The translations we used as a guide are the following three:

- Ralph T. H. Griffith, 1896
- Stephanie. W. Jamison / Joel. P. Brereton, Oxford University Press, 2014
- Prasanna C. Gautam, Bharatiya Vidya Bhavan, 2014

From the list of occurrences appearing in Appendix I, we built the table reproduced in Appendix II, in which we tried to group together classes of use-cases like “satya-wealth”, “satya-actions”, something “becoming satya”, etc. The goal of this table is to evaluate at a glance the compatibility with R̥g Vedic usage of the various semantic paradigms we are going to attempt to match with the word सत्य.

Initially we had two such paradigms:

- The idea of “truth”, slightly extended to include the idea of “real” (as opposed to “non-existent” or “illusory”)
- The idea of “trust” and its derivatives like “trustworthy”, “trustworthiness”, etc.

After some time spent trying to match these two paradigms with our list of R̥g Vedic occurrences, we realized that something was missing and that for a large category of cases neither paradigm was a good fit. We will present the process we went through, and the solution we eventually came up with, in the next section.

Interpretation

The largest class of सत्य use cases in the RV is as an epithet of a deity, like in अग्नि सत्यः: “Agni [is] satyaḥ” or “Agni the satyaḥ”. For example:

Example 1 – Sutka 1:1

अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम्	। होतारं रत्नधातमम्	॥ १ ॥
अग्निः पूर्वेभिर्ऋषिभिरीड्यो नूतनैरुत	। स देवाँ एह वक्षति	॥ २ ॥
अग्निना रयिमश्वत्पोषमेव दिवेदिवे	। यशसं वीरवत्तमम्	॥ ३ ॥
अग्ने यं यज्ञमध्वरं विश्वतः परिभूरसि	। स इद्देवेषु गच्छति	॥ ४ ॥
अग्निर्होता कविक्रतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः	। देवो देवेभिरा गमत्	॥ ५ ॥

Padapatha for sloka 5:

अग्निः । होता । कवि-ऋतुः । सत्यः । चित्रश्रवः-तमः । देवः । देवेभिः । आ ।
गमत्

Interpretation: सत्यः is an attribute of अग्नि → “Agni [the] satyah”

Translations:

1. *May Agni, sapient-minded Priest, truthful, most gloriously great, The God, come hither with the Gods.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *Agni, the Hotar with a poet's purpose, the real one possessing the brightest fame, will come as a god with the gods.* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]
3. *May the god Agni, the invoker, the learned performer, the truth personified, uniquely famous, come here with the gods.* P. C. Gautam, [2014]

In this particular case, we can observe from the canonical translations that it is the “truth, real” paradigm that is chosen by all translators. However, nothing in the context of this Sutra enable us to chose between this one or any other. सत्यः is here used as a mere attribute. A translation as “Agni [the] trustworthy” would be possible as well. Therefore, we need to look at other cases in order to obtain evidence in favor of either of our two competing semantic paradigms.

Example 2 – Sutra 9:113

शर्यणावति सोममिन्द्रः पिबतु वृत्रहा ।
बलं दधान आत्मनि करिष्यन्वीर्यं महदिन्द्रायेन्द्रो परि स्रव ॥ १ ॥
आ पवस्व दिशां पत आर्जीकात्सोम मीढ्वः ।
ऋतवाकेन सत्येन श्रद्धया तपसा सुत इन्द्रायेन्द्रो परि स्रव ॥ २ ॥
पर्जन्यवृद्धं महिषं तं सूर्यस्य दुहिताभरत् ।
तं गन्धर्वाः प्रत्यगृभ्णन्तं सोमे रसमादधुरिन्द्रायेन्द्रो परि स्रव ॥ ३ ॥
ऋतं वदन्नृतद्युम्न सत्यं वदन्त्सत्यकर्मन् ।
श्रद्धां वदन्त्सोम राजन्धात्रा सोम परिष्कृत इन्द्रायेन्द्रो परि स्रव ॥ ४ ॥

Padapatha for sloka 4:

ऋतम् । वदन् । ऋत-द्युम्न । सत्यम् । वदन् । सत्य-कर्मन् । श्रद्धाम् । वदन् ।
सोम । राजन् । धात्रा । सोम । परि-कृत । इन्द्राय । इन्द्रो इति । परि । स्रव

Interpretation: सत्य-कर्मन् is a compound word made up of सत्य and कर्मन् (“action”). The whole word is an attribute of इन्द्र → “Indra, [whose] actions [are] satya”

Translations:

1. *Splendid by Law! declaring Law, truth speaking, truthful in thy works, Enouncing faith, King Soma! thou, O Soma, whom thy maker decks. Flow, Indu, flow for Indra's sake.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *Speaking the truth, you whose brilliance is the truth, speaking what is real, you whose actions are real. speaking your trust, King Soma, you are prepared by the Placer, o Soma. – O drop, flow around for Indra.* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]
3. *Having true radiance, truthful, O king Soma, you are purified by action speaking the truth with respect. O bright Soma, you flow for Indra all around.* P. C. Gautam, [2014]

In this case also, we observe the canonical translators opting for an interpretation following the paradigm “truth, real”. However, in this case, this choice is hard to justify. In modern English, an action cannot be “true” in any sense of the word. Since we are using English as a reference we should avoid translation choices which force us to do violence to the syntax or semantic rules of this language. Jamison and Brereton are attempting to circumvent the problem by translating सत्य as “real”. However, is this convincing? Why would the actions of a Vedic god be non-existent or illusory? This question seems to us like a modern anachronism, probably far removed from the theological preoccupations of Vedic authors.

The bottom line is that the “truth, real” paradigm seems a poor fit for the usage of सत्य-कर्मन् in this Sutra. However, the “trust” paradigm is not better at all. We are left with no indisputable interpretation in this case and must therefore look for yet other contexts.

Example 3 – Sutra 10:55

दूरे तन्नाम गुह्यं पराचैर्यत्त्वा भीते अह्वयेतां वयोधै ।
उदस्तभ्नाः पृथिवी चामभीके भ्रातुः पुत्रान्मघवन्तित्विषाणः ॥ १ ॥
महत्तन्नाम गुह्यं पुरुस्पृग्येन भूतं जनयो येन भव्यम् ।
प्रत्नं जातं ज्योतिर्यदस्य प्रियं प्रियाः समविशन्त पञ्च ॥ २ ॥
आ रोदसी अपृणादोत मध्यं पञ्च देवाँ ऋतुशः सप्तसप्त ।
चतुस्त्रिंशता पुरुधा वि चष्टे सरूपेण ज्योतिषा विव्रतेन ॥ ३ ॥
यदुष औच्छः प्रथमा विभानामजनयो येन पुष्टस्य पुष्टम् ।
यत्ते जामित्वमवरं परस्या महन्महत्या असुरत्वमेकम् ॥ ४ ॥
विधुं दद्राणं समने बहूनां युवानं सन्तं पलितो जगार ।
देवस्य पश्य काव्यं महित्वाद्या ममार स ह्यः समान ॥ ५ ॥
शाक्मना शाको अरुणः सुपर्ण आ यो महः शूरः सनादनीळः ।
यच्चिकेत सत्यमित्तन्न मोघं वसु स्पार्हमुत जेतोत दाता ॥ ६ ॥

Padapatha for sloka 6:

शाक्मना । शाकः । अरुणः । सु-पर्णः । आ । यः । महः । शूरः । सनात् ।
अनीळः । यत् । चिकेत । सत्यम् । इत् । तत् । न । मोघम् । वसु । स्पार्हम् ।
उत । जेता । उत । दाता

Interpretation: सत्य is contrasted here with the word मोघ (“futility, uselessness”) through the phrase “सत्यम् इत् तत् न मोघम्” → “... this is satya, not some futility”

Translations:

1. *Strong is the Red Bird in his strength, great Hero, who from of old hath had no nest to dwell in. That which he knows is truth and never idle: he wins and gives the wealth desired of many.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *Through his power he is the powerful, ruddy eagle, who, as the nestless champion from of old, (has power) over the great. What he perceives, that is truly real, not false. He is both the winner and the giver of the eagerly sought good.* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]
3. *The great brave Indra, who has been without abode since ancient times, the red complexioned, become powerful with power, becomes free as Garuda. What he knows indeed becomes the truth; does not become false. He is also the giver and winner of dear wealth.* P. C. Gautam, [2014]

The “truth, real” paradigm is not a good fit here either and there is a strong sense that all translators are doing violence to the text once again.

However, unlike in the previous case, the context given by this sloka *does* hint at a potential new interpretive paradigm. मोघ means “futility”, “uselessness”, “thing of no account”, etc. What is the opposite of such concepts in modern English ? The closest word, or group of words which comes to mind is “weight” as in as in the sentence “his arguments carry a lot of weight” or “he is a political heavyweight”. One particular advantage of this line of thinking is that it is a perfect fit for the character of a number of chief Vedic gods, and especially Indra. What better characterization of this god, as he appears in the R̥g Vedic hymns, than to call him a “heavyweight” ?

We now have three interpretive paradigms at our disposal, instead of just two:

- The idea of “truth”, slightly extended to include the idea of “real” (as opposed to “non-existent” or “illusory”)
- The idea of “trust” and its derivatives like “trustworthy”, “trustworthiness”, etc.
- The idea of “weight” as described above, and the connected notions of “importance” or “significance”

Let us now review our three examples and see how they fit these respective paradigms:

Example 1 – Sutka 1:1

Padapatha for sloka 5:

अग्निः । होता । कवि-ऋतुः । सत्यः । चित्रश्रवः-तमः । देवः । देवेभिः । आ ।
गमत्

Interpretation: सत्यः is an attribute of अग्नि → “Agni [the] satyaḥ”

Compatibility with the ideas of :

- Truth / real / truthfulness : Yes → “Agni [the] truthful”
- Trust / Trustworthiness : Yes → “Agni [the] trustworthy”
- Weight / importance / Significance : Yes → “Agni [the] heavyweight”

Conclusion: None. All three paradigms fit equally well.

Example 2 – Sutka 9:113

Padapatha for sloka 4:

ऋतम् । वदन् । ऋत-चुम्न । सत्यम् । वदन् । सत्य-कर्मन् । श्रद्धाम् । वदन् ।
सोम । राजन् । धात्रा । सोम । परि-कृत । इन्द्राय । इन्द्रो इति । परि । स्रव

Interpretation: सत्य-कर्मन् is a compound word made up of सत्य and कर्मन् (“action”). The whole word is an attribute of इन्द्र → “Indra, [whose] actions [are] satya”

Compatibility with the ideas of :

- Truth / real / truthfulness : No
- Trust / Trustworthiness : No
- Weight / importance / Significance : Yes → “Indra, [whose] actions have weight”

Conclusion: Only the third paradigm fits in this case.

Example 3 – Sutka 10:55

Padapatha for sloka 6:

शाक्मना । शाकः । अरुणः । सु-पर्णः । आ । यः । महः । शूरः । सनात् ।
अनीलः । यत् । चिकेत । सत्यम् । इत् । तत् । न । मोघम् । वसु । स्पार्हम् ।
उत । जेता । उत । दाता

Interpretation: सत्यम् is contrasted here with the word मोघम् (“futility, uselessness”) through the phrase “सत्यम् इत् तत् न मोघम्” → “... this is satya, not some futility”

Compatibility with the ideas of :

- Truth / real / truthfulness : No
- Trust / Trustworthiness : No
- Weight / importance / Significance : Yes → “... this is **something important**, not some futility”

Conclusion: Only the third paradigm fits in this case.

Upon examination of the three examples listed above, it appears the the “weight” paradigm is the only one which fits the text in a natural way in two cases out of three. By observing the table in appendix II, one can see that there are many more cases in which this paradigm is the only one which fits the text in a satisfactory way. Of course, this does not prove that this is the only way that one can interpret the word सत्य in the R̥g Veda. However, it shows that this line of interpretation seems to have a lot going for it *prima facie*.

Conclusion

We have shown that the idea of interpreting the word सत्य in the context of the R̥g Veda along the lines of the idea of “weight”, as in the sentence “his arguments carry a lot of weight” or “he is a political heavyweight”, has a lot of support from the context of many occurrences of the word in the Samhita text. As we have said above, this interpretive paradigm has the additional advantage of being a good fit for the character of a number of major Vedic deities and especially Indra’s. Additionally, the idea of “weight” is not without some connection to the most common meaning in everyday modern English of the word “essential”, whose etymological formation parallels that of सत्य⁴. When something is called “essential”, in everyday English, it generally means that this thing is “important”, “significant”; in other words, that it is not मोघ.

A more in-depth philological analysis of the word सत्य in its R̥g Vedic context is certainly needed to determine whether this “weight” interpretive paradigm indeed has merit. We hope the present paper will ultimately result in such an analysis being conducted by specialists of Vedic Sanskrit. If our interpretation is confirmed, it certainly has interesting philosophical implications for our wider research project.

4 Like सत्य which is derived from अस्ति, “to be”, the word “essence” is derived from the Latin “esse”, which also means “to be”.

Appendix I

- 1:1:5 अग्निर्होता कविक्रतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः । देवो देवेभिरा गमत् ॥ Agni, [you are] satyah
- 1:1:6 यदङ्ग दाशुषे त्वमग्ने भद्रं करिष्यसि । तवेत्तत्सत्यमङ्गिरः ॥ the good [deed] you perform is satya
- 1:12:7 कविमग्निमुप स्तुहि सत्यधर्माणमध्वरे । देवममीवचातनम् ॥ Agni, [you are] satya-dharma
- 1:20:4 युवाना पितरा पुनः सत्यमन्त्रा ऋजूयवः । ऋभवो विष्ट्यकृत ॥ the Ṛbhus are satya hymns reciters
- 1:21:6 तेन सत्येन जागृतम् अधि प्र-चेतुने पदे इन्द्राग्नी इति शर्म यच्छतम् ॥ Agni and Indra, wake up fully by that satya [action]
- 1:29:1 यच्चिद्वि सत्य सोमपा अनाशस्ता इव स्मसि । आ तू न इन्द्र शंसय गोष्वश्वेषु शुभिषु सहस्रेषु तुवीमघ ॥ Indra, [you are] satyah
- 1:38:7 सत्यम् त्वेषाः अम-वन्तः धन्वम् चित् आ रुद्रियासः मिहम् कृण्वन्ति अवाताम् ॥ [It is] satya ...
- 1:51:15 इदं नमो वृषभाय स्वराजे सत्यशुष्माय तवसेऽवाचि । अस्मिन्निन्द्र वृजने सर्ववीराः स्मत्सूरिभिस्तव शर्मन्त्स्याम ॥ Indra, [you have] satya-power
- 1:52:13 त्वं भुवः प्रतिमानं पृथिव्या ऋष्ववीरस्य बृहतः पतिर्भूः । विश्वमाप्रा अन्तरिक्षं महित्वा सत्यमद्भानकिरन्यस्त्वावान् ॥ Indeed [= satyam]
- 1:57:1 प्र मंहिष्ठाय बृहते बृहद्रये सत्यशुष्माय तवसे मतिं भरे । अपामिव प्रवणे यस्य दुर्धरं राधो विश्वायु शवसे अपावृतम् ॥ Indra, [you have] satya-power
- 1:59:4 बृहती इव सूनवे रोदसी गिरो होता मनुष्यो न दक्षः । स्वर्वते सत्यशुष्माय पूर्वीर्वैश्वानराय नृतमाय यहीः ॥ Indra, [you have] satya-power
- 1:63:3 त्वं सत्य इन्द्र धृष्णुरेतान्त्वमृभुक्षा नर्यस्त्वं षाट् । त्वं शुष्णं वृजने पृक्ष आणौ यूने कुत्साय द्युमते सचाहन् ॥ Indra, [you are] satyah
- 1:67:3 अजः न क्षाम् दाधार पृथिवीम् तस्तम्भ द्याम् मन्त्रेभिः सत्यैः प्रिया पदानि पश्वः नि पाहि विश्व-आयुः अग्ने गुहा गुहम् गाः Indra, you strengthen the heavens with satya-hymns
- 1:70:8 अराधि होता स्वर्निषत्तः कृण्वन्विश्वान्यपांसि सत्या ॥ Agni, make all [ritual] actions satya
- 1:73:2 देवो न यः सविता सत्यमन्मा ऋत्वा निपाति वृजनानि विश्वा । पुरुप्रशस्तो अमतिर्न सत्य आत्मेव शेवो दिधिषाय्यो भूत् ॥ Agni, contemplating satya / satya soul (atman)
- 1:76:5 यथा विप्रस्य मनुषो हविर्भिर्देवाँ अयजः कविभिः कविः सन् । एवा होतः सत्यतर त्वमद्याग्ने मन्द्रया जुह्वा यजस्व ॥ Agni, [you are] more satya
- 1:79:1 हिरण्यकेशो रजसो विसारेऽहिर्धुनिर्वात इव धजीमान् । शुचिभ्राजा उषसो नवेदा यशस्वतीरपस्युवो न सत्याः ॥ like satya [females] (= faithful ?)
- 1:86:8 शशमानस्य वा नरः स्वेदस्य सत्यशवसः । विदा कामस्य वेनतः ॥ O Maruts, [you have] satya-strength
- 1:86:9 यूयं तत्सत्यशवस आविष्कर्त महित्वना । विध्यता विद्युता रक्षः ॥ O Maruts, [you have] satya-strength

- 1:87:4 स हि स्वसृत्पृषदश्चो युवा गणोऽया ईशानस्तविषीभिरावृतः । असि सत्य ऋणयावानेचोऽस्या
धियः प्राविताथा वृषा गणः ॥ O Maruts, [you are] satya
- 1:98:3 वैश्वानर तव तत्सत्यमस्त्वस्मान्नायो मघवानः सचन्ताम् । तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः
सिन्धुः पृथिवी उत चोः ॥ Agni, may that [ritual action] of yours be satya
- 1:101:8 यद्वा मरुत्वः परमे सधस्थे यद्वावमे वृजने मादयासे । अत आ याह्यध्वरं नो अच्छा त्वाया
हविश्चकृमा सत्यराधः ॥ Indra, [you have] satya-wealth
- 1:103:6 भूरिकर्मणे वृषभाय वृष्णे सत्यशुष्माय सुनवाम सोमम् । य आदृत्या परिपन्थीव शूरोऽयज्वनो
विभजन्नेति वेदः ॥ Indra, [you have] satya-power
- 1:108:6 यदब्रवं प्रथमं वां वृणानोऽयं सोमो असुरैर्नो विहव्यः । तां सत्यां श्रद्धामभ्या हि यातमथा सोमस्य
पिबतं सुतस्य ॥ ?? Indra & Agni, accept ... these satyām faithful [hymns] ??
- 1:127:8 विश्वासां त्वा विशां पतिं हवामहे सर्वासां समानं दम्पतिं भुजे सत्यगिर्वाहसं भुजे । अतिथिं
मानुषाणां पितुर्न यस्यासया । अमी च विश्वे अमृतास आ वयो हव्या देवेष्व वयः ॥ Agni, bearer of
satya hymns
- 1:129:7 वनेम तद्धोत्रया चितन्त्या वनेम रयिं रयिवः सुवीर्यं रणवं सन्तं सुवीर्यम् । दुर्मन्मानं
सुमन्तुभिरेमिषा पृचीमहि । आ सत्याभिरिन्द्रं द्युम्नहूतिभिर्यजत्रं द्युम्नहूतिभिः ॥ with satya invocations
- 1:145:5 स ई मृगो अप्यो वनर्गुरुप त्वच्युपमस्यां नि धायि । व्यब्रवीद्वयुना मर्त्येभ्योऽग्निर्विद्वां ऋतचिद्धि
सत्यः ॥ Agni, [you are] satyah
- 1:152:2 एतच्चन त्वो वि चिकेतदेषां सत्यो मन्त्रः कविशस्त ऋघावान् । त्रिरश्रिं हन्ति चतुरश्रिरुगो
देवनिदो ह प्रथमा अजूर्यन् ॥ satya mantra
- 1:159:3 ते सूनवः सु-अपसः सु-दंससः मही इति जज्ञुः मातरा पूर्व-चित्तये स्थातुः च सत्यम् जगतः च
धर्मण् इ पुत्रस्य पाथः पदम् अद्वयाविनः [Heaven and Earth] keep the satya of everything that
stands and everything that moves
- 1:167:7 प्र तं विवक्त्रि वक्म्यो य एषां मरुतां महिमा सत्यो अस्ति । सचा यदी वृषमणा अहंयुः स्थिरा
चिज्जनीर्वहते सुभागाः ॥ satya fame
- 1:174:1 त्वं राजेन्द्र ये च देवा रक्षा नृन्पाह्यसुर त्वमस्मान् । त्वं सत्पतिर्मघवा नस्तरुत्रस्त्वं सत्यो
वसवानः सहोदाः ॥ Indra, [you are] satyah
- 1:179:6 अगस्त्यः खनमानः खनित्रैः प्रजामपत्यं बलमिच्छमानः । उभौ वर्णावृषिरुगः पुपोष सत्या
देवेष्वशिषो जगाम ॥ satya blessings
- 1:180:7 वयं चिद्धि वां जरितारः सत्या विपन्यामहे वि पणिर्हितावान् । अधा चिद्धि ष्माश्विनावनिन्धा
पाथो हि ष्मा वृषणावन्तिदेवम् ॥ O Ashvins, [you are] satya
- 1:185:11 इदं द्यावापृथिवी सत्यमस्तु पितर्मातर्यदिहोपब्रुवे वाम् । भूतं देवानामवमे अवोभिर्विद्यामेषं वृजनं
जीरदानुम् ॥ may what I say be satya
- 2:12:15 यः सुन्वते पचते दुध आ चिद्वाजं दर्दषि स किलासि सत्यः । वयं त इन्द्र विश्वह प्रियासः
सुवीरासो विदथमा वदेम ॥ Indra, you are satyah

- 2:15:1 प्र घा न्वस्य महतो महानि सत्या सत्यस्य करणानि वोचम् । त्रिकद्रुकेष्वपिबत्सुतस्यास्य मदे
अहिमिन्द्रो जघान ॥ Indra, the satya, your actions are satya
- 2:22:1 त्रिकद्रुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुष्मस्तृप्तोममपिबद्विष्णुना सुतं यथावशत् । स ई ममाद महि
कर्म कर्तवे महामुरुं सैनं सश्वदेवो देवं सत्यमिन्द्रं सत्य इन्दुः ॥ May Soma, the satyah, fulfill Indra
the satyah
- 2:22:2 अध त्विषीमाँ अभ्योजसा क्रिविं युधाभवदा रोदसी अपृणदस्य मज्मना प्र वावृधे । अधत्तान्यं
जठरे प्रेमरिच्यत सैनं सश्वदेवो देवं सत्यमिन्द्रं सत्य इन्दुः ॥ May Soma, the satyah, fulfill Indra the
satyah
- 2:22:3 साकं जातः ऋतुना साकमोजसा ववक्षिथ साकं वृद्धो वीर्यैः सासहिर्मृधो विचर्षणिः । दाता राधः
स्तुवते काम्यं वसु सैनं सश्वदेवो देवं सत्यमिन्द्रं सत्य इन्दुः ॥ May Soma, the satyah, fulfill Indra
the satyah
- 2:23:11 अनानुदो वृषभो जग्मिराहवं निष्टसा शत्रुं पृतनासु सासहिः । असि सत्य ऋणया ब्रह्मणस्पत
उग्रस्य चिद्मिता वीळुहर्षिणः ॥ Brahmanaspati, [you are] satyah
- 2:24:12 विश्वम् सत्यम् मघ-वाना युवोः इत् आपः चन प्र मिनन्ति व्रतम् वाम् अच्छ इन्द्राब्रह्मणस्पती
इति हविः नः अन्नम् युजाइव वाजिना जिगातम् [Brahmanaspati], of you ... everything satya
- 2:24:14 ब्रह्मणस्पतेरभवद्यथावशं सत्यो मन्युर्महि कर्मा करिष्यतः । यो गा उदाजत्स दिवे वि
चाभजन्महीव रीतिः शवसासरत्पृथक् ॥ may the anger of Brahmanaspati become satya
- 3:4:10 वनस्पतेऽव सृजोप देवानग्निर्हविः शमिता सूदयाति । सेदु होता सत्यतरो यजाति यथा देवानां
जनिमानि वेद ॥ Agni, [you are] more satya
- 3:6:10 सः होता यस्य रोदसी इति चित् उर्वी इति यज्ञम्-यज्ञम् अभि वृधे गृणीतः प्राची इति अदह्वराइव
तस्थतुः सुमेके इतिसु-मेके ऋतवरी इत्य् ऋत-वरी ऋत-जातस्य सत्ये इति Agni, [you are] satya
- 3:14:1 आ होता मन्द्रो विदथान्यस्थात्सत्यो यज्वा कवितमः स वेधाः । विद्युद्रथः सहसस्पुत्रो अग्निः
शोचिष्केशः पृथिव्यां पाजो अश्रेत् ॥ Agni, [you are] satyah
- 3:14:6 त्वद्धि पुत्र सहसो वि पूर्वीर्देवस्य यन्त्यूतयो वि वाजाः । त्वं देहि सहस्रिणं रयिं नोऽद्रोघेण
वचसा सत्यमग्ने ॥ Agni, ... give us satya wealth
- 3:26:9 शतधारमुत्समक्षीयमाणं विपश्चितं पितरं वक्त्वानाम् । मेलिं मदन्तं पित्रोरुपस्थे तं रोदसी पिपृतं
सत्यवाचम् ॥ the speaker of satya
- 3:30:6 प्र सु ते इन्द्र प्र-वता हरि-ब्ह्याम् प्र ते वज्रः प्र-मृणन् एतु शत्रून् जहि प्रतीचः अनूचः पराचः
विश्वम् सत्यम् कृणुहि विष्टम् अस्तु Agni ... make everything satyam, let it be filled with it. /or/ Agni
... make the whole [world] satyam, let it be filled with it.
- 3:30:21 आ नो गोत्रा दर्दृहि गोपते गाः समस्मभ्यं सनयो यन्तु वाजाः । दिवक्षा असि वृषभ
सत्यशुष्मोऽस्मभ्यं सु मघवन्बोधि गोदाः ॥ Indra, [you are the one with] satya-power
- 3:32:9 अद्रोघ सत्यम् तव तत् महि-त्वम् सद्यः यत् जातः अपिबः ह सोमम् न चावः इन्द्र तवसः ते
ओजः न अहा न मासाः शरदः वरन्त satya-fame

- 3:39:5 सखा ह यत्र सखि-भिः नव-ग्वइः अभि-ज्ञु आ सत्व-भिः गाः अनु-गमन् सत्यम् तत् इन्द्रः दश-
भिः दश-ग्वइः सूर्यम् विवेद तमसि क्षियन्तम् [unclear]
- 3:54:3 युवोऋतं रोदसी सत्यमस्तु महे षु णः सुविताय प्र भूतम् । इदं दिवे नमो अग्ने पृथिव्यै सपर्यामि
प्रयसा यामि रत्नम् ॥ may your Rta be satya
- 3:54:4 उतो हि वां पूर्व्या आविविद्र ऋतावरी रोदसी सत्यवाचः । नरश्चिद्वां समिथे शूरसातौ ववन्दिरे
पृथिवि वेविदानाः ॥ speakers of satya
- 4:1:7 त्रिरस्य ता परमा सन्ति सत्या स्पार्हा देवस्य जनिमान्यग्नेः । अनन्ते अन्तः परिवीत आगाच्छुचिः
शुक्रो अर्यो रोरुचानः ॥ these 3 excellent satya births ??
- 4:1:10 स तू नो अग्निर्नयतु प्रजानन्नच्छा रत्नं देवभक्तं यदस्य । धिया यद्विश्वे अमृता अकृण्वन्धौष्पिता
जनिता सत्यमुक्षन् ॥ Father heaven, progenitor of satya
- 4:1:18 आदित्यश्चा बुबुधाना व्यस्यन्नादिद्रत्नं धारयन्त चुभक्तम् । विश्वे विश्वासु दुर्यासु देवा मित्र धिये
वरुण सत्यमस्तु ॥ Mitra/Varuna may the satyam [thing] be given to the hymn singer
- 4:3:1 आ वो राजानमध्वरस्य रुद्रं होतारं सत्ययजं रोदस्योः । अग्निं पुरा
तनयित्त्वरचित्ताद्विरण्यरूपमवसे कृणुध्वम् ॥ Agni the satyam worshiper of Heaven and Earth
- 4:4:14 त्वया वयं सधन्यस्त्वोतास्तव प्रणीत्यश्याम वाजान् । उभा शंसा सूदय सत्यतातेऽनुष्ठुया
कृणुह्यहयाण ॥ [Agni] the speaker of satya
- 4:5:5 अभ्रातरो न योषणो व्यन्तः पतिरिपो न जनयो दुरेवाः । पापासः सन्तो अनृता असत्या इदं
पदमजनता गभीरम् ॥ the an-ṛtaḥ, becoming a-satyah, have make this place a pit (defiled, like a
tomb/a trap) those devoid of ṛta (the unruly), becoming devoid of satyah, have make this place a pit
(defiled, like a tomb/a trap) [parallel in the verse to “the an-ṛtaḥ”: the wandering (lost) sinners
(pāpāsaḥ)]
- 4:11:4 त्वद्वाजी वाजम्भरो विहाया अभिष्टिकृज्जायते सत्यशुष्मः । त्वद्रयिर्देवजूतो मयोभुस्त्वदाशुर्जूजुवाँ
अग्ने अर्वा ॥ Agni [you are the one with] satya-power
- 4:16:1 आ सत्यो यातु मघवाँ ऋजीषी द्रवन्त्वस्य हरय उप नः । तस्मा इदन्धः सुषुमा सुदक्षमिहाभिपित्वं
करते गृणानः ॥ Indra, [you are] satya
- 4:17:5 य एक इच्छ्यावयति प्र भूमा राजा कृष्टीनां पुरुहूत इन्द्रः । सत्यमेनमनु विश्वे मदन्ति रातिं
देवस्य गृणतो मघोनः ॥ Hymn singers please him satyam (really ?)
- 4:17:10 अयम् शृण्वे अध जयन् उत ग्हन् अयम् उत प्र कृणुते युधा गाः यदा सत्यम् कृणुते मन्युम्
इन्द्रः विश्वम् दृल्लहम् भयते एजत् अस्मात् Indra makes his anger satyam
- 4:17:20 एवा न इन्द्रो मघवा विरष्पी करत्सत्या चर्षणीधृदनर्वा । त्वं राजा जनुषां धेह्यास्मे अधि श्रवो
माहिनं यज्जरित्रे ॥ May Indra perform satyāni [actions] for us
- 4:19:2 अवासृजन्त जिव्रयो न देवा भुवः सम्राळिन्द्र सत्ययोनिः । अहन्नहिं परिशयानमर्णः प्र वर्तनीररदो
विश्वधेनाः ॥ Indra, [you are] the abode of satya
- 4:21:10 एवा वस्व इन्द्रः सत्यः सम्राङ्गन्ता वृत्रं वरिवः पूरवे कः । पुरुष्टुत क्रत्वा नः शग्धि रायो भक्षीय
तेऽवसो दैव्यस्य ॥ Indra, [you are] satya

- 4:22:6 ता तू ते सत्या तुविनृम्ण विश्वा प्र धेनवः सिंस्रते वृष्ण ऊध्नः । अधा ह त्वदृषमणो भियानाः प्र सिन्धवो जवसा चक्रमन्त ॥ Indra, all your [deeds have become] satya
- 4:24:2 स वृत्रहत्ये हव्यः स ईड्यः स सुष्टुत इन्द्रः सत्यराधाः । स यामन्ना मघवा मर्त्याय ब्रह्मण्यते सुष्वये वरिवो धात् ॥ Indra, [you have] satya-wealth
- 4:28:5 एव सत्यम् मघवाना युवम् तत् इन्द्रः च सोम ऊर्वम् अश्व्यम् गोः आ अदर्दृतम् अपि-हितानि अश्वा रिरिचथुः क्षाः चित् ततृदाना [Indeed it is] satya
- 4:29:1 आ नः स्तुत उप वाजेभिरूती इन्द्र याहि हरिभिर्मन्दसानः । तिरश्चिदर्यः सवना पुरूण्याङ्गुषेभिर्गृणानः सत्यराधाः ॥ Indra, [you have] satya-wealth
- 4:31:2 कस्त्वा सत्यो मदानां मंहिष्ठो मत्सदन्धसः । दृळ्हा चिदारुजे वसु ॥ Indra, [you are] satyah
- 4:33:6 सत्यमूर्चुर एवा हि चक्रुरनु स्वधामृभवो जगमुरेताम् । विभ्राजमानादृत्श्चमसाँ अहेवावेनत्त्वष्टा चतुरो ददृश्वान् ॥ The Rbhus speaking satya
- 4:40:2 सत्वा भरिषो गविषो दुवन्यसच्छ्रवस्यादिष उषसस्तुरण्यसत् । सत्यो द्रवो द्रवरः पतंगरो दधिक्रावेषमूर्ज स्वर्जनत् ॥ Dadhikrā, [you are] satya
- 4:51:7 ता घा ता भद्रा उषसः पुरासुरभिष्टिद्युम्ना ऋतजातसत्याः । यास्वीजानः शशमान उक्थैः स्तुवच्छंसन्द्रविणं सद्य आप ॥ Ushas, [you are] satya born of ṛta
- 4:54:4 न प्रमिये सवितुर्देव्यस्य तद्यथा विश्वं भुवनं धारयिष्यति । यत्पृथिव्या वरिमन्ना स्वङ्गुरिर्वर्ष्मन्दिवः सुवति सत्यमस्य तत् ॥ That deed, of [Sabitā] is satya
- 5:23:2 तमग्ने पृतनाषहं रयिं सहस्व आ भर । त्वं हि सत्यो अद्भुतो दाता वाजस्य गोमतः ॥ Agni, [you are] satyah
- 5:25:2 स हि सत्यो यं पूर्वे चिद्देवासश्चिद्यमीधिरे । होतारं मन्द्रजिह्वमित्सुदीतिभिर्विभावसुम् ॥ Agni, you are satya
- 5:40:7 मा मामिमं तव सन्तमत्र इरस्या द्रुग्धो भियसा नि गारीत् । त्वं मित्रो असि सत्यराधास्तौ मेहावतं वरुणश्च राजा ॥ Atri and Varuna, [you have] satya-wealth
- 5:45:7 अनूनोदत्र हस्तयतो अदिरार्चन्येन दश मासो नवग्वाः । ऋतं यती सरमा गा अविन्द्रद्विश्वानि सत्याङ्गिराश्चकार ॥ Angiras, made all [ritual] actions satya
- 5:51:2 ऋतधीतय आ गत सत्यधर्माणो अध्वरम् । अग्नेः पिबत जिह्वया ॥ O holders of ṛta, [you are] satya-dharma
- 5:52:8 शर्धो मारुतमुच्छंस सत्यशवसमृभवसम् । उत स्म ते शुभे नरः प्र स्यन्द्रा युजत त्मना ॥ O Maruts, [you have] satya-strength
- 5:57:8 हये नरो मरुतो मृळता नस्तुवीमघासो अमृता ऋतज्ञाः । सत्यश्रुतः कवयो युवानो बृहद्विरयो बृहदुक्षमाणाः ॥ O Maruts, [you are] satya-famous
- 5:58:8 हये नरो मरुतो मृळता नस्तुवीमघासो अमृता ऋतज्ञाः । सत्यश्रुतः कवयो युवानो बृहद्विरयो बृहदुक्षमाणाः ॥ O Maruts, [you are] satya-famous
- 5:63:1 ऋतस्य गोपावधि तिष्ठथो रथं सत्यधर्माणा परमे व्योमनि । यमत्र मित्रावरुणावथो युवं तस्मै वृष्टिर्मधुमत्पिन्वते दिवः ॥ O Mitra and Varuna, [you are] satya-dharma

- 5:67:4 ते हि सत्या ऋतस्पृश ऋतावानो जनेजने । सुनीथासः सुदानवोऽहोश्चिदुरुचक्रयः ॥ O Mitra, Varuna and Aryaman, ṛta-vān, [you are] satya
- 5:73:9 सत्यमिद्वा उ अश्विना युवामाहुर्मयोभुवा । ता यामन्यामहूतमा यामन्ना मृळयत्तमा ॥ Indeed [= satyam it]
- 5:79:1 महे नो अद्य बोधयोषो राये दिवित्मती । यथा चिन्नो अबोधयः सत्यश्रवसि वाय्ये सुजाते अश्वसूनृते ॥ satya-shravā [proper name ?]
- 5:79:2 या सुनीथे शौचद्रथे व्यौच्छो दुहितर्दिवः । सा व्युच्छ सहीयसि सत्यश्रवसि वाय्ये सुजाते अश्वसूनृते ॥ satya-shravā [proper name ?]
- 5:79:3 सा नो अद्याभरद्वस्युच्छा दुहितर्दिवः । यो व्यौच्छः सहीयसि सत्यश्रवसि वाय्ये सुजाते अश्वसूनृते ॥ satya-shravā [proper name ?]
- 5:82:7 आ विश्वदेवं सत्पतिं सूक्तैरद्या वृणीमहे । सत्यसवं सवितारम् ॥ O Sabitā, [giver of] satya-commandment
- 5:85:8 कितवासो यद्रिरिपुर्न दीवि यद्वा घा सत्यमुत यन्न विद्म । सर्वा ता वि ष्य शिथिरेव देवाधा ते स्याम वरुण प्रियासः ॥ satyam-actions ??
- 6:16:46 वीती यो देवं मर्तो दुवस्येदग्निमीलीताध्वरे हविष्मान् । होतारं सत्ययजं रोदस्योरुत्तानहस्तो नमसा विवासेत् ॥ satyam-worshipper
- 6:22:1 य एक इद्धव्यश्चर्षणीनामिन्द्रं तं गीर्भिरभ्यर्च आभिः । यः पत्यते वृषभो वृष्ण्यावान्त्सत्यः सत्वा पुरुमायः सहस्वान् ॥ O Indra, [you are] satya
- 6:30:4 सत्यमित्तन्न त्वावाँ अन्यो अस्तीन्द्र देवो न मर्त्यो ज्यायान् । अहन्नहिं परिशयानमर्णोऽवासृजो अपो अच्छा समुद्रम् ॥ satyam-It [Indeed]
- 6:31:5 स सत्यसत्वन्महते रणाय रथमा तिष्ठ तुविनृम्ण भीमम् । याहि प्रपथिन्नवसोप मद्विक्प्र च श्रुत श्रावय चर्षणिभ्यः ॥ satyam-strong | Satvan]
- 6:45:10 तमु त्वा सत्य सोमपा इन्द्र वाजानां पते । अहूमहि श्रवस्यवः ॥ O Indra, [you are] satya
- 6:49:6 पर्जन्यवाता वृषभा पृथिव्याः पुरीषाणि जिन्वतमप्यानि । सत्यश्रुतः कवयो यस्य गीर्भिर्जगतः स्थातर्जगदा कृणुध्वम् ॥ the satya-famous | the Maruts]
- 6:50:2 सुज्योतिषः सूर्य दक्षपितृननागास्त्वे सुमहो वीहि देवान् । द्विजन्मानो य ऋतसापः सत्याः स्वर्वन्तो यजता अग्निजिह्वाः ॥ Agni, [you are] satya
- 6:51:10 ते हि श्रेष्ठवर्चसस्त उ नस्तिरो विश्वानि दुरिता नयन्ति । सुक्षत्रासो वरुणो मित्रो अग्निर्ऋतधीतयो वक्मराजसत्याः ॥ Mitra / Varuna, [you are] satya
- 6:65:5 इदा हि त उषो अद्रिसानो गोत्रा गवामङ्गिरसो गृणन्ति । व्यर्केण विभिदुर्ब्रह्मणा च सत्या नृणामभवदेवहूतिः ॥ The praise of Men became satya
- 6:67:8 ता जिह्या सदमेदं सुमेधा आ यद्वां सत्यो अरतिर्ऋते भूत् । तद्वां महित्वं घृतान्नावस्तु युवं दाशुषे वि चयिष्टमंहः ॥ Mitra-Varuna when your devotees go to the ṛta, they become satya
- 6:67:10 वि यद्वाचं कीस्तासो भरन्ते शंसन्ति के चिन्निविदो मनानाः । आद्वां ब्रवाम सत्यान्युक्था नकिर्देवेभिर्यतथो महित्वा ॥ satya-hymns

- 7:2:3 ईळैन्यं वो असुरं सुदक्षमन्तर्दूतं रोदसी सत्यवाचम् । मनुष्वदग्निं मनुना समिद्धं समध्वराय सदमिन्महेम ॥ Agni, you are a satya-speech messenger
- 7:2:10 वनस्पतेऽव सृजोप देवानग्निर्हविः शमिता सूदयाति । सेदु होता सत्यतरो यजाति यथा देवानां जनिमानि वेद ॥ Agni, [you are] more satya
- 7:17:5 वंस्व विश्वा वार्याणि प्रचेतः सत्या भवन्त्वाशिषो नो अद्य ॥ The blessings of Agni become satya
- 7:31:2 शंसेदुक्थं सुदानव उत द्युक्षं यथा नरः । चकृमा सत्यराधसे ॥ [Indra] having satya wealth
- 7:35:2 शं नो भगः शमु नः शंसो अस्तु शं नः पुरंधिः शमु सन्तु रायः । शं नः सत्यस्य सुयमस्य शंसः शं नो अर्यमा पुरुजातो अस्तु ॥ of the satya [hymn singer]
- 7:35:12 शं नः सत्यस्य पतयो भवन्तु शं नो अर्वन्तः शमु सन्तु गावः । शं न ऋभवः सुकृतः सुहस्ताः शं नो भवन्तु पितरो हवेषु ॥ protector of the satya [hymn singer]
- 7:41:3 भग प्रणेतर्भग सत्यराधो भगेमां धियमुदवा ददन्नः । भग प्र णो जनय गोभिरश्वैर्भग प्र नृभिर्नृवन्तः स्याम ॥ Bhaga having satya wealth
- 7:49:3 यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यञ्जनानाम् । मधुश्रुतः शुचयो याः पावकास्ता आपो देवीरिह मामवन्तु ॥ Varuna observes the satya and the anṛta of men.
- 7:56:12 शुची वो हव्या मरुतः शुचीनां शुचिं हिनोम्यध्वरं शुचिभ्यः । ऋतेन सत्यमृतसाप आयञ्छुचिजन्मानः शुचयः पावकाः ॥ the purifiers receive satya
- 7:60:1 यदद्य सूर्य ब्रवोऽनागा उद्यन्मित्राय वरुणाय सत्यम् । वयं देवत्रादिते स्याम तव प्रियासो अर्यमन्गृणन्तः ॥ [Unclear]
- 7:75:7 सत्या सत्येभिर्महती महद्विर्देवी देवेभिर्यजता यजत्रैः । रुजदृळ्हानि दददुस्रियाणां प्रति गाव उषसं वावशन्त ॥ Ushas, [you are] satya / with [instr.] the satyebih (pl.) gods, you destroy the strong (dṛḷhāni)
- 7:76:4 त इद्देवानां सधमाद आसन्नृतावानः कवयः पूर्व्यासः । गूळ्हं ज्योतिः पितरो अन्वविन्द्रन्सत्यमन्त्रा अजनयन्नृषासम् ॥ Angiraas, [man of] satya hymns (mantras)
- 7:83:4 इन्द्रावरुणा वधनाभिरप्रति भेदं वन्वन्ता प्र सुदासमावतम् । ब्रह्माण्येषां शृणुतं हवीमनि सत्या तृत्सूनामभवत्पुरोहितिः ॥ may the leadership (purohitiḥ) of the Tristus become satya
- 7:83:7 दश राजानः समिता अयज्यवः सुदासमिन्द्रावरुणा न युयुधुः । सत्या नृणामद्मसदामुपस्तुतिर्देवा एषामभवन्देवहूतिषु ॥ oblations (poured into the fire) became satya
- 7:90:5 ते सत्येन मनसा दीद्ह्यानाः स्वेन युक्तासः क्रतुना वहन्ति इन्द्रवायूइति वीर-वाहम् रथम् वाम् ईशानयोः अभि पृक्षः सचन्ते with satya mind
- 8:2:36 सनिता विप्रो अर्वद्विर्हन्ता वृत्रं नृभिः शूरः । सत्योऽविता विधन्तम् ॥ satya savior of the devotee (??)
- 8:2:37 यजध्वैनं प्रियमेधा इन्द्रं सत्राचा मनसा । यो भूत्सोमैः सत्यमद्वा ॥ Indra becomes satya delighted by Soma
- 8:3:4 अयं सहस्रमृषिभिः सहस्कृतः समुद्र इव पप्रथे । सत्यः सो अस्य महिमा गृणे शवो यज्ञेषु विप्रराज्ये ॥ Indra's satya greatness

- 8:16:8 स स्तोम्यः स हव्यः सत्यः सत्त्वा तुविकूर्मिः । एकश्चित्सन्नभिभूतिः ॥ Indra, [you are] satya
- 8:33:10 सत्यमित्था वृषेदसि वृषजूतिर्नोऽवृतः । वृषा ह्युग्र शृण्विषे परावति वृषो अर्वावति श्रुतः ॥ Indra, satyam-it (indeed), you are the showerer of our desires]
- 8:40:11 तम् शिशीत सु-अदह्वरम् सत्यम् सत्वानम् ऋग्मियम् उतो इति नु चित् यः ओजसा शुष्णस्य आण्डानि भेदति जेषत् स्वः-वतीः अपः नभन्ताम् अन्यके समे Indra [you are] satya
- 8:44:23 यदग्ने स्यामहं त्वं त्वं वा घा स्या अहम् । स्युष्टे सत्या इहाशिषः ॥ May the blessings of Agni become satya
- 8:45:27 सत्यम् तत् तुर्वशे यदउ विदानः अहवाय्यम् वि आनट् तुर्वणे शमि Indeed (satyam tat)
- 8:46:2 त्वां हि सत्यमद्रिवो विद्म दातारमिषाम् । विद्म दातारं रयीणाम् ॥ Indra, we know you [are] satya / we know you as satya
- 8:61:4 अप्रामिसत्य मघवन्तथेदसदिन्द्र ऋत्वा यथा वशः । सनेम वाजं तव शिप्रिन्नवसा मक्षू चिद्यन्तो अद्रिवः ॥ Indra non-[something bad] satya
- 8:62:12 सत्यमिद्वा उ तं वयमिन्द्रं स्तवाम नानृतम् । महौ असुन्वतो वधो भूरि ज्योतीषि सुन्वतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ We Indeed (satyam it) praise Indra
- 8:69:4 अभि प्र गो-पतिम् गिरा इन्द्रम् अर्च यथा विदे सूनुम् सत्यस्य सत्-पतिम् Indra, the son of satya
- 8:74:15 सत्यमित्त्वा महेनदि परुष्णयव देदिशाम् । नेमापो अश्वदातरः शविष्ठादस्ति मर्त्यः ॥ I say to you, satyam-it (indeed), ...
- 8:90:2 त्वं दाता प्रथमो राधसामस्यसि सत्य ईशानकृत् । तुविद्युम्नस्य युज्या वृणीमहे पुत्रस्य शवसो महः ॥ Indra, [you are] satya
- 8:90:4 त्वं हि सत्यो मघवन्नानतो वृत्रा भूरि न्यृञ्जसे । स त्वं शविष्ठ वज्रहस्त दाशुषेऽर्वाञ्च रयिमा कृधि ॥ Indra, [you are] satya
- 8:92:18 विद्वा हि यस्ते अद्रिवस्त्वादत्तः सत्य सोमपाः । विश्वासु दस्म कृष्टिषु ॥ Indra, [you are] satya
- 8:93:5 यद्वा प्रवृद्ध सत्पते न मरा इति मन्यसे । उतो तत्सत्यमित्तव ॥ ..., satyam-it (indeed), that is.
- 8:98:5 अभि हि सत्य सोमपा उभे बभूथ रोदसी । इन्द्रासि सुन्वतो वृधः पतिर्दिवः ॥ Indra, [you are] satya
- 8:100:3 प्र सु स्तोमं भरत वाजयन्त इन्द्राय सत्यं यदि सत्यमस्ति । नेन्द्रो अस्तीति नेम उ त्व आह क ई ददर्श कमभि एवाम ॥ sing a satya-hymn to Indra if he is satya
- 9:7:3 प्र युजो वाचो अग्रियो वृषाव चक्रददने । सद्भाभि सत्यो अध्वरः ॥ Soma, [you are] satya
- 9:70:1 त्रिरस्मै सप्त धेनवो दुदुहे सत्यामाशिरं पूर्वे व्योमनि । चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रे यदृतैरवर्धत ॥ [unclear] Soma like satya ??
- 9:73:1 स्रक्वे द्रप्सस्य धमतः समस्वरन्नृतस्य योना समरन्त नाभयः । त्रीन्त्स मूर्ध्नो असुरश्चक्र आरभे सत्यस्य नावः सुकृतमपीपरन् ॥ [unclear] Soma is the ship of satya ??
- 9:78:5 एतानि सोम पवमानो अस्मयुः सत्यानि कृण्वन्द्रविणान्यर्षसि । जहि शत्रुमन्तिके दूरके च य उर्वी गव्यूतिमभयं च नस्कृधि ॥ satya-wealth
- 9:92:5 तत् नु सत्यम् पवमानस्य अस्तु यत्र विश्वे कारवः सम्-नसन्त ज्योतिः यत् अहे अकृणोत् ओं इति लोकम् प्र आवत् मनुम् दस्यवे कः अभीकम् May that [secret place] of Soma become satya

- 9:92:6 परि सद्येव पशुमान्ति होता राजा न सत्यः समितीरियानः । सोमः पुनानः कलशाँ
अयासीत्सीदन्मृगो न महिषो वनेषु ॥ Soma, [you are] satya
- 9:94:4 श्रिये जातः श्रिय आ निरियाय श्रियं वयो जरितृभ्यो दधाति । श्रियं वसाना
अमृतत्वमायन्भवन्ति सत्या समिथा मितद्रौ ॥ satya-battles
- 9:97:46 एष स्य ते पवत इन्द्र सोमश्चमूषु धीर उशते तवस्वान् । स्वर्चक्षा रथिरः सत्यशुष्मः कामो न
यो देवयतामसर्जि ॥ satya-strength
- 9:97:48 नू नस्त्वं रथिरो देव सोम परि स्रव चम्बोः पूयमानः । अप्सु स्वादिष्ठो मधुमाँ ऋतावा देवो न
यः सविता सत्यमन्मा ॥ satya-hymns
- 9:109:6 दिवः धर्ता असि शुक्रः पीयूषः सत्ये वि-धर्मन् वाजी पवस्व [unclear]
- 9:113:2 आ पवस्व दिशाम् पते आर्जीकात् सोम मीढवः ऋत-वाकेन सत्येन श्रद्धया तपसा सुतः इन्द्राय
इन्द्रो इति परि स्रव Soma, prepared with lawful speech, with satya [instr.], with faith, with penance
- 9:113:4 ऋतं वदन्मृतद्युम्न सत्यं वदन्त्सत्यकर्मन् । श्रद्धां वदन्त्सोम राजन्धात्रा सोम परिष्कृत इन्द्रायेन्द्रो
परि स्रव ॥ satya-actions / speaking satya
- 9:113:5 सत्यमुग्रस्य बृहतः सं स्रवन्ति संस्रवाः । सं यन्ति रसिनो रसाः पुनानो ब्रह्मणा हर इन्द्रायेन्द्रो
परि स्रव ॥ satya-fury
- 10:12:1 द्यावा ह क्षामा प्रथमे ऋतेनाभिश्चावे भवतः सत्यवाचा । देवो यन्मर्तान्यजथाय कृण्वन्त्सीदद्भोता
प्रत्यञ्त्स्वमसुं यन् ॥ satya-speech
- 10:15:9 ये ततृषुः देवत्रा जेहमानाः होत्राविदः स्तोम-तष्टासः अर्कइः आ अग्ने याहि सु-विदत्रेभिः अर्वाङ्
सत्यैः कव्यइः पितृ-भिः घर्मसत्-भिः X, [you are] satya
- 10:15:10 ये सत्यासो हविरदो हविष्पा इन्द्रेण देवैः सरथं दधानाः । आग्ने याहि सहस्रं देववन्दैः परैः पूर्वैः
पितृभिर्घर्मसद्विः ॥ satya ancestors
- 10:22:13 अस्मे ता त इन्द्र सन्तु सत्याहिसन्तीरुपस्पृशः । विद्याम यासां भुजो धेनूनां न वज्रिवः ॥ satya-
hymns
- 10:27:1 असत्सु मे जरितः साभिवेगो यत्सुन्वते यजमानाय शिक्षम् । अनाशीर्दामहमस्मि प्रहन्ता
सत्यध्वृतं वृजिनायन्तमाभुम् ॥ Destroyer of satya [= sinner]
- 10:27:10 अत्रेदु मे मंससे सत्यमुक्तं द्विपाच्च यच्चतुष्पात्संसृजानि । स्त्रीभिर्यो अत्र वृषणं पृतन्यादयुद्धो अस्य
वि भजानि वेदः ॥ satyam-it (indeed) accept my words
- 10:29:4 कदु द्युम्नमिन्द्र त्वावतो नृन्कया धिया करसे कन्न आगन् । मित्रो न सत्य उरुगाय भृत्या अन्ने
समस्य यदसन्मनीषाः ॥ Indra, [you are] satya
- 10:29:7 आ मध्वो अस्मा असिचन्नमत्रमिन्द्राय पूर्णं स हि सत्यराधाः । स वावृधे वरिमन्ना पृथिव्या अभि
ऋत्वा नर्यः पौस्यैश्च ॥ satya-wealth
- 10:34:8 त्रिपञ्चाशः क्रीळति व्रात एषां देव इव सविता सत्यधर्मा । उग्रस्य चिन्मन्यवे ना नमन्ते राजा
चिदेभ्यो नम इत्कृणोति ॥ satya-dharma
- 10:36:13 ये सवितुः सत्यसवस्य विश्वे मित्रस्य व्रते वरुणस्य देवाः । ते सौभगं वीरवद्रोमदप्नो दधातन
द्रविणं चित्रमस्मे ॥ Sabita, possessing satya energy / giving satya commands

- 10:37:2 सा मा सत्योक्तिः परि पातु विश्वतो द्यावा च यत्र ततन्नहानि च । विश्वमन्यन्नि विशते यदेजति विश्वाहापो विश्वाहोदेति सूर्यः ॥ satya words into which the world expanded
- 10:44:3 एन्द्रवाहो नृपतिं वज्रबाहुमुग्रमुग्रासस्तविषास एनम् । प्रत्वक्षसं वृषभं सत्यशुष्ममेमस्मत्रा सधमादो वहन्तु ॥ satya-strength
- 10:47:4 सनद्वाजं विप्रवीरं तरुत्रं धनस्पृतं शूशुवांसं सुदक्षम् । दस्युहनं पूर्भिदमिन्द्र सत्यमस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः ॥ Indra, [you are] satya
- 10:49:11 एवा देवाँ इन्द्रो विव्ये नृन्प्र च्यौत्नेन मघवा सत्यराधाः । विश्वेत्ता ते हरिवः शचीवोऽभि तुरासः स्वयशो गृणन्ति ॥ satya-wealth
- 10:55:6 शाक्मना शाको अरुणः सुपर्ण आ यो महः शूरः सनादनीळः । यच्चिकेत सत्यमित्तन्न मोघं वसु स्पार्हमुत जेतोत दाता ॥ satya [as opposed to mogha = futility] becomes mogha
- 10:56:3 वाज्यसि वाजिनेना सुवेनीः सुवितः स्तोमं सुवितो दिवं गाः । सुवितो धर्म प्रथमानु सत्या सुवितो देवान्तसुवितोऽनु पत्नम् ॥ O Vaji, producer of satya
- 10:63:11 विश्वे यजत्रा अधि वोचतोतये त्रायध्वं नो दुरेवाया अभिहुतः । सत्यया वो देवहूत्या हुवेम शृण्वतो देवा अवसे स्वस्तये ॥ satya-hymn
- 10:67:7 सः ईम् सत्येभिः सखि-भिः शुचत्-भिः गो-धायसम् वि धन-सैः अददर् इत्य् अदर्दः ब्रह्मणः पतिः वृष-भिः वराहैः घर्म-स्वेदेभिः द्रविणम् वि आनट् with [instr.] the satyebih [pl.] givers, you destroy this Vala
- 10:67:8 ते सत्येन मनसा गो--पतिम् गाः इयानासः इषणयन्त धीभिः बृहस्पतिः मिथः-अवद्यपेभिः उत् उस्त्रियाः असृजत स्वयुक्-भिः with satya mind
- 10:67:11 सत्यामाशिषं कृणुता वयोधै कीरिं चिद्ध्यवथ स्वेभिरेवैः । पश्चा मृधो अप भवन्तु विश्वास्तद्रोदसी शृणुतं विश्वमिन्वे ॥ make the hymn [become] satya
- 10:85:1 सत्येन उत्तमिता भूमिः सूर्येण उत्तमिता द्युः ऋतेन आदित्याः तिष्ठन्ति द् इवि सोमः अधि श्रितः the Earth is supported by satya
- 10:87:12 तत् अने चक्षुः प्रति धेहि रेभे शफ-आरुजम् येन पश्यसि यातु-धानम् अथर्व-वत् ज्योतिषा दइव्येन सत्यम् धूर्वन्तम् अचितम् नि ओष [unclear]
- 10:104:3 प्रोग्रां पीतिं वृष्ण इयर्मि सत्यां प्रयै सुतस्य हर्यश्च तुभ्यम् । इन्द्र धेनाभिरिह मादयस्व धीभिर्विश्वाभिः शच्या गृणानः ॥ Indra, [you are] satya
- 10:109:6 पुनः वै देवाः अददुः पुनः मनुष्याः उत राजानः सत्यम् कृण्वानाः ब्रह्म-जायाम् पुनः ददुः satya-doers
- 10:111:1 मनीषिणः प्र भरद्हम् मनीषाम् यथायथा मतयः सन्ति नृणाम् इन्द्रम् सत्यैः आ ईरयाम कृतेभिः सः हि वीरः गिर्वणस्युः विदानः ... by the satya-[men]
- 10:111:4 इन्द्रो म्हा महतो अर्णवस्य व्रतामिनादङ्गिरोभिर्गृणानः । पुरुणि चिन्नि तताना रजांसि दाधार यो धरुणं सत्यताता ॥ the heavens, [are] satya
- 10:112:10 अभिख्या नो मघवन्नाधमानान्तसखे बोधि वसुपते सखीनाम् । रणं कृधि रणकृत्सत्यशुष्माभक्ते चिदा भजा राये अस्मान् ॥ satya-strength

- 10:116:8 अद्धीदिन्द्र प्रस्थितेमा हवीषि चनो दधिष्व पचतोत सोमम् । प्रयस्वन्तः प्रति हर्यामसि त्वा सत्याः
सन्तु यजमानस्य कामाः ॥ may the desire of the sacrificer become satya
- 10:121:9 मा नो हिंसीज्जनिता यः पृथिव्या यो वा दिवं सत्यधर्मा जजान । यश्चापश्चन्द्रा बृहतीर्जजान
कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ satya-dharma
- 10:128:4 मह्यं यजन्तु मम यानि हव्याकृतिः सत्या मनसो मे अस्तु । एनो मा नि गां कतमच्चनाहं विश्वे
देवासो अधि वोचता नः ॥ may the desire of my heart become satya
- 10:139:3 रायो बुध्नः संगमनो वसूनां विश्वा रूपाभि चष्टे शचीभिः । देव इव सविता सत्यधर्मेन्द्रो न तस्थौ
समरे धनानाम् ॥ satya-dharma
- 10:139:5 विश्वावसुरभि तन्नो गृणातु दिव्यो गन्धर्वो रजसो विमानः । यद्वा घा सत्यमुत यन्न विद्म धियो
हिन्वानो धिय इन्नो अव्याः ॥ satya [opposed to] yat na vidya [= what [we] do not know ?]
- 10:170:2 विभ्राड्बृहत्सुभृतं वाजसातमं धर्मन्दिवो धरुणे सत्यमर्पितम् । अमित्रहा वृत्रहा दस्युहंतमं
ज्योतिर्जज्ञे असुरहा सपत्नहा ॥ Surya, [you are] satya
- 10:190:1 ऋतम् च सत्यम् च अभीद्धात् तपसः अधि अजायत ततः रात्री अजायत ततः समुद्रः अर्णवः the
law and the satya

Appendix II

Sanskrit	Context	Slokas	Compatible with		
			"weight"	"trust"	"real"+ "truth"
सत्याः	X, [you are] satyaḥ / the satyaḥ	1:1:5 / 1:29:1 / 1:63:3 / 1:87:4 / 1:174:1 / 2:12:15 / 2:15:1 / 2:22:1 / 2:22:2 / 2:22:3 / 2:23:11 / 3:4:10 / 3:6:10 / 3:14:1 / 4:16:1 / 4:21:10 / 4:31:2 / 4:40:2 / 5:23:2 / 5:25:2 / 5:67:4 / 6:22:1 / 6:45:10 / 6:50:2 / 6:51:10 / 7:35:2 / 7:35:12 / 7:75:7 / 8:16:8 / 8:40:11 / 8:90:2 / 8:90:4 / 8:92:18 / 8:98:5 / 9:7:3 / 9:92:6 / 10:15:9 / 10:29:4 / 10:47:4 / 10:104:3 / 10:111:1 / 10:111:4	Yes	Yes	Yes
सत्यम्	we know you [are] satya	8:44:23	Yes	Yes	Yes
सत्यतरः	X, [you are] more satyaḥ	1:76:5 / 3:4:10 / 7:2:10	Yes	Yes	Yes
सत्याभिः द्युम्नहूतिभिः / आशिषः सत्या / सत्यवाचम्	satya -utterances	1:129:7 / 1:179:6 / 3:54:4 / 7:2:3 / 10:37:2	Yes	Yes	Yes
सत्यं वदन् / सत्यवाचा / सत्यताते	satya -speech / satya -speaker	3:26:9 / 4:4:14 / 4:33:6 / 9:113:4 / 10:12:1	Yes	Yes	Yes
सत्यान्युक्थः / मन्त्रेभिः सत्यैः / सत्यमन्त्रः / स्तोमं सत्यं / सत्यमन्मा / सत्यया देवहूत्या / सत्याम् श्रद्धाम् / सत्यगिर्वाहसम्	satya -hymn	1:20:4 / 1:67:3 / 1:108:6 / 1:127:8 / 1:152:2 / 6:67:10 / 7:76:4 / 8:100:3 / 9:97:48 / 10:63:11	Yes	Yes	Yes
सत्यकर्मन् / भद्रम् सत्यम् / अपांसि सत्या / सत्यानि करणानि / सत्यानि / सत्येन / विश्वानि सत्यानि / ...	satya -actions	1:1:6 / 1:21:6 / 1:70:8 / 1:98:3 / 2:15:1 / 4:17:20 / 4:22:6 / 4:54:4 / 5:45:7 / 5:85:8 / 9:113:4	Yes	No	No
सत्यराध / रयिं सत्य / द्रविणानि सत्यानि	satya -wealth	1:101:8 / 3:14:6 / 4:24:2 / 4:29:1 / 5:40:7 / 7:41:3 / 9:78:5 / 10:29:7 / 10:49:11	Yes	Bad fit	No
सत्यशुष्मः / सत्यशवसः / सत्यसव	satya power / strength	1:51:15 / 1:57:1 / 1:59:4 / 1:86:8 / 1:86:9 / 1:103:6 / 3:30:21 / 4:11:4 / 5:52:8 / 5:82:7 / 9:97:48 / 10:36:13 / 10:36:13 / 10:44:3 / 10:112:10	Yes	No	No
सत्या समिथा	satya -battles	9:94:4	Yes	No	No
सत्यधर्मः	satya -dharma	1:12:7 / 5:51:2 / 5:63:1 / 10:34:8 / 10:121:9 / 10:139:3	Yes	Yes	No
यदि सत्यम् अस्ति	sing a satya -hymn to Indra if he is satya	8:100:3	Yes	Yes	Bad fit
सत्योक्तिः	Satya -words into which the world expanded	10:37:2	Yes	Yes	No
स्थातुः च सत्यम् जगतः च धर्मण्	[Heaven and Earth] keep the satya of everything that stands and everything that moves ⁵	1:159:3	Yes	No	No

Sanskrit	Context	Slokas	Compatible with		
			"weight"	"trust"	"real"+ "truth"
विश्वम् सत्यम् ... युवोः	[Brahmanaspati], of you ... everything satya	2:24:12	Yes	No	Yes
सत्यम् अस्तु	Mitra/Varuna may the satyam [thing] be given to the hymn singer	4:1:18	Yes	No	No
सत्येभिः देवेभिः रुजत् दृळ्हानि	with the satyebih (pl.) gods, you destroy the strong (dr hāni)	7:75:7	Yes	Yes	Bad fit
सत्येभिः धन-सैः	with [instr.] the satyebih [pl.] givers, you destroy this Vala	10:67:7	Yes	No	No
विश्वम् सत्यम् कृणुहि विष्टम् अस्तु	Agni ... make the whole [world] satyam , let it be filled with it,	3:30:6	Yes	No	No
सत्येन उत्तभिता भूमिः	the Earth is supported by satya	10:85:1	Yes	Yes	Yes
सत्यमस्तु	may what I say be satya	1:185:11	Yes	Yes	Bad fit
सत्या कृणुता	make the hymn [become] satya	10:67:11	Yes	Yes	Bad fit
अभवत् सत्या	may the anger of X become satya	2:24:14	Yes	No	No
सत्यम् कृणुते मन्युम्	Indra makes his anger satyam	4:17:10	Yes	No	No
सत्यमुग्र	satya -fury	9:113:5	Yes	No	No
देवहूतिः अभवत् सत्या	The praise of X become satya	6:65:5	Yes	Yes	Yes
आशिषः सत्या भवन्तु	The blessings of X become satya	7:17:5 / 8:44:23	Yes	Yes	Yes
सत्याः सन्तु कामाः	may the desire of X become satya	10:116:8 / 10:128:4	Yes	Yes	Yes
उपस्तुतिः सत्या	oblations (poured into the fire) [= praise ?] became satya	7:83:7	Yes	No	No
पुरोहितः सत्या अभवत्	may the leadership (purohitiḥ) of X become satya	7:83:4	Yes	Yes	No
तत् सत्यम् अस्तु	May that [secret place] of Soma become satya	9:92:5	Yes	No	Yes
सत्यः आ भूत्	Mitra-Varuna when your devotees go to the ṛta, they become satya	6:67:8	Yes	Yes	No

5 The Doors *The End*: ... Of everything that stands, the end, No safety or surprise, the end ...

Sanskrit	Context	Slokas	Compatible with		
			"weight"	"trust"	"real"+ "truth"
रृतम सत्यम् अस्तु	may your Ṛta be satya	3:54:4	Yes	Yes	No
ऋतम् च सत्यम् च	the Ṛta and the satya	10:190:1	Yes	Yes	Yes
सत्यानृतः	the satya and the anṛta (of men)	7:49:3	Yes	Yes	Yes
ऋतजातसत्याः	Ushas, [you are] satya born of ṛta	4:51:7	Yes	Yes	Bad fit
अनृता असत्या	the an-ṛtaḥ, becoming a- satyaḥ , have make this place a pit	4:5:5	Yes	Yes	Yes
सोम ऋत-वाकेन सत्येन श्रद्धया तपसा सुतः	Soma, prepared with lawful speech, with satya [instr.], with faith, with penance	9:113:2	Yes	Yes	Yes
सत्येभिः देवेभिः रुजत् दृळ्हानि	with [instr.] the satyebih (pl.) gods, you destroy the strong (dṛḷhāni)	7:75:7	Yes	Yes	Bad fit
सत्यम् vs. मोघं	satya [as opposed to mogha = futility] becomes mogha	10:55:6	Yes	Bad fit	No
सत्य vs. यन्न विद्म	satya [opposed to] yat na vidya [= what [we] do not know ?]	10:139:5	Yes	Bad fit	Yes
जनिता सत्य	X, progenitor of satya	4:1:10	Yes	Yes	Yes
सूनुम् सत्यस्य	Indra, the son of satya	8:69:4	Yes	Yes	Yes
सत्यध्वृतं	Destroyer of satya [= sinner]	10:27:1	Yes	Yes	Yes
सत्या सुवितः	Producer of satya	10:56:3	Yes	No	No
सत्यम् कृण्वानाः	satya -doers	10:109:6	Yes	No	No
सत्यम् आयन्	[to] receive satya	7:56:12	Yes	Yes	Yes
सत्ययोनि	the abode (womb?) of satya	4:19:2	Yes	Yes	Yes
सत्ययजम्	satya -worshipper	4:3:1 / 6:16:46	Yes	Yes	Bad fit
सत्यसत्वन्	satya -strong [Satvan]	6:31:5	Yes	Yes	No
सत्यमित् / एव सत्यम् / सत्यम् तत्	Indeed (satyam / satyam -It / eva satyam / satyam -tat)	1:52:13 / 4:28:5 / 5:73:9 / 6:30:4 / 8:33:10 / 8:45:27 / 8:62:12 / 8:74:15 / 8:93:5 / 10:27:10	Yes	Yes	Bad fit
सत्यम् (अस्ति)	[It is] satyam	1:38:7	Yes	Yes	Yes
सत्यम् मदन्ति	Hymn singers please him satyam	4:17:5	Yes	No	No
सत्याः	satya X [in the sense of real X]	8:2:36 / 8:2:37	Yes	Yes	Yes
सत्यमन्मा	contemplating satya	1:73:2	Yes	Yes	Yes
सत्याः	like satya [females] (= faithful ?)	1:79:1	Yes	Yes	No

Sanskrit	Context	Slokas	Compatible with		
			"weight"	"trust"	"real"+ "truth"
सत्यासः पितरः	satya ancestors	10:15:10	Yes	Yes	Bad fit
सत्येन मनसा	with satya mind	7:90:5 / 10:67:8	Yes	Yes	Bad fit
सत्यश्रुतः	satya famous	5:57:8 / 5:58:8 / 6:49:6	Yes	Yes	Yes
महिमा सत्यः / सत्यम् महि-त्वम्	satya greatness / fame	1:167:7 / 3:32:9 / 8:3:4	Yes	Yes	Yes
सत्य आत्मेव	satya soul (ātman)	1:73:2b	Yes	Yes	No

Appendix III – Additional detailed sloka analysis

Example 4 – Sutka 5:40

आ याह्यद्विभिः सुतं सोमं सोमपते पिब । वृषन्निन्द्र वृषभिर्वृत्रहन्तम् ॥ १ ॥
वृषा ग्रावा वृषा मदो वृषा सोमो अयं सुतः । वृषन्निन्द्र वृषभिर्वृत्रहन्तम् ॥ २ ॥
वृषा त्वा वृषणं हुवे वज्रिञ्चित्राभिरूतिभिः । वृषन्निन्द्र वृषभिर्वृत्रहन्तम् ॥ ३ ॥
ऋजीषी वज्री वृषभस्तुराषाट् छुष्मी राजा वृत्रहा सोमपावा ।
युक्त्वा हरिभ्यामुप यासदर्वाङ्गाध्यंदिने सवने मत्सदिन्द्रः ॥ ४ ॥
यत्त्वा सूर्यं स्वर्भानुस्तमसाविध्यदासुरः ।
अक्षेत्रविद्यथा मुग्धो भुवनान्यदीधयुः ॥ ५ ॥
स्वर्भानोरध यदिन्द्र माया अवो दिवो वर्तमाना अवाहन् ।
गूळ्हं सूर्यं तमसापव्रतेन तुरीयेण ब्रह्मणाविन्द्रदत्रिः ॥ ६ ॥
मा मामिमं तव सन्तमत्र इरस्या द्रुग्धो भियसा नि गारीत् ।
त्वं मित्रो असि सत्यराधास्तौ मेहावतं वरुणश्च राजा ॥ ७ ॥

Padapatha for sloka 7:

मा । माम् । इमम् । तव । सन्तम् । अत्रे । इरस्या । द्रुग्धः । भियसा । नि ।
गारीत् । त्वम् । मित्रः । असि । सत्य-राधाः । तौ । मा । इह । अवतम् । वरुणः
। च । राजा

Interpretation: सत्य-राधे is a compound word made up of सत्य and राधे (“wealth, bounty”). The whole word is an attribute of अत्रि → “Atri [whose] wealth [pl.] [is] satya”

Compatibility with the ideas of:

- Truth / real / truthfulness : No
- Trust / Trustworthiness : No
- Weight / importance / Significance : Yes → “Atri [whose] wealth [pl.] is significant”

Translations:

1. *Let not the oppressor with this dread, through anger swallow me up, for I am thine, O Atri. Mitra art thou, the sender of true blessings: thou and King Varuṇa be both my helpers.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *[The Sun:] “O Atri, let him not, deceived by jealousy and fear, swallow me, who am one of yours. You are an ally whose bounty is real; do you and King Varuṇa help me here.”* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]

Example 5 – Sutka 1:59

वया इदग्ने अग्नयस्ते अन्ये त्वे विश्वे अमृता मादयन्ते ।
वैश्वानर नाभिरसि क्षितीनां स्थूणेव जनाँ उपमिच्चयन्थ ॥ १ ॥
मूर्धा दिवो नाभिरग्निः पृथिव्या अथाभवदरती रोदस्योः ।
तं त्वा देवासोऽजनयन्त देवं वैश्वानर ज्योतिरिदार्याय ॥ २ ॥
आ सूर्ये न रश्मयो ध्रुवासो वैश्वानरे दधिरेऽग्ना वसूनि ।
या पर्वतेष्वोषधीष्वप्सु या मानुषेष्वसि तस्य राजा ॥ ३ ॥
बृहती इव सूनवे रोदसी गिरो होता मनुष्यो न दक्षः ।
स्वर्वते सत्यशुष्माय पूर्वीर्वैश्वानराय नृतमाय यहीः ॥ ४ ॥
दिवश्चित्ते बृहतो जातवेदो वैश्वानर प्र रिरिचे महित्वम् ।
राजा कृष्टीनामसि मानुषीणां युधा देवेभ्यो वरिवश्चकथं ॥ ५ ॥
प्र नू महित्वं वृषभस्य वोचं यं पूरवो वृत्रहणं सचन्ते ।
वैश्वानरो दस्युमग्निर्जघन्वाँ अधूनोत्काष्ठा अव शम्बरं भेत् ॥ ६ ॥
वैश्वानरो महिम्ना विश्वकृष्टिर्भरद्वाजेषु यजतो विभावा ।
शातवनेये शतिनीभिरग्निः पुरुणीथे जरते सूनृतावान् ॥ ७ ॥

Padapatha for sloka 4:

बृहतीइवेतिबृहती-इव । सूनवे । रोदसी इति । गिरः । होता । मनुष्यः । न । दक्षः
। स्वः-वते । सत्य-शुष्माय । पूर्वीर्ः । वैश्वानराय । नृ-तमाय । यहीः

Interpretation: सत्य-शुष्म is a compound word made up of सत्य and शुष्म (“strength, vigour”). The whole word is an attribute of अग्नि → “Agni, [whose] strength [is] satya”

Compatibility with the ideas of :

- Truth / real / truthfulness : No
- Trust / Trustworthiness : No
- Weight / importance / Significance : Yes → “Agni, [whose] strength is significant”

Translations:

1. *As the great World-halves, so are their Son's praises; skilled, as a man, to act, is he the Herald. Vaiśvānara, celestial, truly mighty, most manly One, hath many a youthful consort.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *Like the two lofty world-halves for their son [=Agni], like Manu's skill, the human Hotar (brings) hymns—many (hymns), (like) exuberant maidens—for him possessed of the sun, him whose bluster is real, for the most manly Vaiśvānara.* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]

Example 6 – Sutka 4:17

त्वं महाँ इन्द्र तुभ्यं ह क्षा अनु क्षत्रं मंहना मन्यत द्यौः ।
त्वं वृत्रं शवसा जघन्वान्तसृजः सिन्धूरहिना जग्रसानान् ॥ १ ॥
तव त्विषो जनिमन्नेजत द्यौ रेजदूमिर्भियसा स्वस्य मन्योः ।
ऋघायन्त सुभ्रवः पर्वतास आर्दन्धन्वानि सरयन्त आपः ॥ २ ॥
भिनद्गिरि शवसा वज्रमिष्णान्नाविष्कृण्वानः सहसान ओजः ।
वधीद्वृत्रं वज्रेण मन्दसानः सरन्नापो जवसा हतवृष्णीः ॥ ३ ॥
सुवीरस्ते जनिता मन्यत द्यौरिन्द्रस्य कर्ता स्वपस्तमो भूत् ।
य ईँ जजान स्वर्ग्यं सुवज्रमनपच्युतं सदसो न भूम ॥ ४ ॥
य एक इच्छ्यावयति प्र भूमा राजा कृष्टीनां पुरुहूत इन्द्रः ।
सत्यमेनमनु विश्वे मदन्ति रातिं देवस्य गृणतो मघोनः ॥ ५ ॥
सत्रा सोमा अभवन्नस्य विश्वे सत्रा मदासो बृहतो मदिष्ठाः ।
सत्राभवो वसुपतिर्वसूनां दत्रे विश्वा अधिथा इन्द्र कृष्टीः ॥ ६ ॥
त्वमध प्रथमं जायमानोऽमे विश्वा अधिथा इन्द्र कृष्टीः ।
त्वं प्रति प्रवत आशयानमहिं वज्रेण मघवन्वि वृश्चः ॥ ७ ॥
सत्राहणं दाधृषिं तुममिन्द्रं महामपारं वृषभं सुवज्रम् ।
हन्ता यो वृत्रं सनितोत वाजं दाता मघानि मघवा सुराधाः ॥ ८ ॥
अयं वृतश्चातयते समीचीर्यं आजिषु मघवा शृण्व एकः ।
अयं वाजं भरति यं सनोत्यस्य प्रियासः सख्ये स्याम ॥ ९ ॥
अयं शृण्वे अध जयन्नत घनन्नयमुत प्र कृणुते युधा गाः ।
यदा सत्यं कृणुते मन्युमिन्द्रो विश्वं दृळ्हं भयत एजदस्मात् ॥ १० ॥

Padapatha for sloka 10:

अयम् । शृण्वे । अध । जयन् । उत । गृह्णन् । अयम् । उत । प्र । कृणुते ।
युधा । गाः । यदा । सत्यम् । कृणुते । मन्युम् । इन्द्रः । विश्वम् । दृळ्हम् ।
भयते । एजत् । अस्मात्

Interpretation: सत्यम् is here made an attribute of the word मन्युम् (“anger, fury”) through the phrase “सत्यम् कृणुते मन्युम्” → “[Indra] makes [his] anger satya”

Compatibility with the ideas of:

- Truth / real / truthfulness : No
- Trust / Trustworthiness : No
- Weight / importance / Significance : Yes → “[Indra] makes [his] anger **weighty** [i.e. having consequences]”

Translations:

1. *Renowned is he when conquering and when slaying: 'tis he who winneth cattle in the combat. When Indra **hardeneth** his indignation all that is fixed and all that moveth fear him.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *And this one is famed for conquering and smiting, and this one brings the cows forward to become his through battle. When Indra makes his fury **real**, everything, both what stays firm and what flinches, becomes afraid before him.* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]

Example 7 – Sutka 1:159

प्र चावा यज्ञैः पृथिवी ऋतावृधा मही स्तुषे विदथेषु प्रचेतसा ।
देवेभिर्ये देवपुत्रे सुदंससेत्था धिया वार्याणि प्रभूषतः ॥ १ ॥
उत मन्ये पितुरद्रुहो मनो मातुर्महि स्वतवस्तद्धवीमभिः ।
सुरेतसा पितरा भूम चक्रतुरुरु प्रजाया अमृतं वरीमभिः ॥ २ ॥
ते सूनवः स्वपसः सुदंससो मही जज्ञुर्मातरा पूर्वचित्तये ।
स्थातुश्च **सत्यं** जगतश्च धर्मणि पुत्रस्य पाथः पदमद्वयाविनः ॥ ३ ॥
ते मायिनो ममिरे सुप्रचेतसो जामी सयोनी मिथुना समोकसा ।
नव्यंनव्यं तन्तुमा तन्वते दिवि समुद्रे अन्तः कवयः सुदीतयः ॥ ४ ॥
तद्राधो अद्य सवितुर्वरेण्यं वयं देवस्य प्रसवे मनामहे ।
अस्मभ्यं चावापृथिवी सुचेतुना रयिं धत्तं वसुमन्तं शतग्विनम् ॥ ५ ॥

Padapatha for sloka 3:

ते । सूनवः । सु-अपसः । सु-दंससः । मही इति । जज्ञुः । मातरा । पूर्व-चित्तये ।
स्थातुः । च । **सत्यम्** । जगतः । च । धर्मणि । पुत्रस्य । पाथः । पदम् ।
अद्वयाविनः

Interpretation: **सत्यम्** is here made an attribute of the words स्थातुः (“immobile things”) and जगतः (“mobile things”) through the phrase “स्थातुः च **सत्यम्** जगतः च धर्मणि” → “[Heaven and Earth] keep [everything that] stands and [everything that] moves **satya**”

Compatibility with the ideas of:

- Truth / real / truthfulness : No
- Trust / Trustworthiness : No
- Weight / importance / Significance : Yes → “[Heaven and Earth] keep [everything that] stands and [everything that] moves **significant** [i.e. not liable to be destroyed]”

Translations:

1. *These Sons of yours well skilled in work, of wondrous power, brought forth to life the two great Mothers first of all. To keep the truth of all that stands and all that moves, ye guard the station of your Son who knows no guile.* Ralph T. H. Griffith, [1896]
2. *These their sons, good artisans with wondrous powers, begot the two great ones, two mothers, to be first in their thought. You two protect what is real in upholding the standing and the moving; you protect the footprint of your son who is unduplicitous [=Agni?].* S. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]

Example 8 – Sutka 8:100

अयं त एमि तन्वा पुरस्ताद्विश्वे देवा अभि मा यन्ति पश्चात् ।
यदा मह्यं दीधरो भागमिन्द्रादिन्मया कृणवो वीर्याणि ॥ १ ॥
दधामि ते मधुनो भक्षमग्रे हितस्ते भागः सुतो अस्तु सोमः ।
असञ्च त्वं दक्षिणतः सखा मेऽधा वृत्राणि जङ्घनाव भूरि ॥ २ ॥
प्र सु स्तोमं भरत वाजयन्त इन्द्राय सत्यं यदि सत्यमस्ति ।
नेन्द्रो अस्तीति नेम उ त्व आह क ई ददर्श कमभि ष्टवाम ॥ ३ ॥
अयमस्मि जरितः पश्य मेह विश्वा जातान्यभ्यस्मि महा ।
ऋतस्य मा प्रदिशो वर्धयन्त्यादर्दिरो भुवना दर्दरीमि ॥ ४ ॥
आ यन्मा वेना अरुहन्तस्यँ एकमासीनं हर्यतस्य पृष्ठे ।
मनश्चिन्मे हृद आ प्रत्यवोचदचिक्रदञ्छिशुमन्तः सखायः ॥ ५ ॥

Padapatha for sloka 3:

प्र । सु । स्तोमम् । भरत । वाज-यन्तः । इन्द्राय । सत्यम् । यदि । सत्यम् ।
अस्ति । न । इन्द्रः । अस्ति । इति । नेमः । ओं इति । त्वः । आह । कः । ईम्
। ददर्श । कम् । अभि । स्तवाम

Interpretation: सत्यम् is here made a conditionnal (यदि) attribute of इन्द्र (“Indra”) through the phrase “यदि सत्यम् अस्ति” → “if [he] is satya”

Compatibility with the ideas of :

- Truth / real / truthfulness : Bad fit → “if [he] is real”
- Trust / Trustworthiness : Yes → “if [he] is trustworthy”
- Weight / importance / Significance : Yes → “if [he] has weight [i.e. is important]”

Translations:

1. *O men, desirous of food-grain, you all nicely offer a true hymn for Indra. Who saw Indra, if he really exists? Whom do we praise? Nema claims that Indra does not exist.* P. C. Gautam, [2014]

2. *[Singer:] “Proffer praise as you all seek the prize—real praise to Indra, if he is the **real** thing. ‘Indra does not exist,’ so says many a one. ‘Who has seen him? Whom shall we praise?’ ”.* s. W. Jamison / J. P. Brereton [2014]